

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

E.N.P. Veldhuijzen (BBB) en A.J.M. Merks (BBB)
(d.d. 27-7-2026)

Nummer

4455

Onderwerp

Intrekking van natuurvergunningen en de rechtszekerheid van vergunninghouders

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Recent heeft de provincie Noord-Brabant bekendgemaakt voornemens te zijn de natuurvergunningen van vijf legaal opererende pluimveebedrijven geheel of gedeeltelijk in te trekken naar aanleiding van een verzoek van Mobilisation for the Environment (MOB). Het betreft bedrijven die beschikken over een onherroepelijke natuurvergunning en die gedurende langere tijd hebben geopereerd binnen de geldende wettelijke kaders. Daarnaast hadden deze ondernemers, op verzoek van de provincie, maatregelen voorbereid om hun stikstofuitstoot verder terug te dringen.

Deze ontwikkelingen hebben landelijk aandacht gekregen en roepen vragen op over de wijze waarop provincies omgaan met verzoeken van derden tot intrekking van reeds verleende natuurvergunningen. De Brabantse situatie laat zien dat dergelijke verzoeken kunnen leiden tot een heroverweging van eerder verleende vergunningen, ook wanneer vergunninghouders jarenlang hebben gehandeld binnen de geldende wet- en regelgeving. Dit roept vragen op over de toepassing van de wettelijke bevoegdheden, de belangenafweging die daarbij wordt gemaakt en de rechtszekerheid van ondernemers en andere vergunninghouders.

Voor de BBB-fractie is het van belang dat ondernemers en andere vergunninghouders erop moeten kunnen vertrouwen dat een rechtmatig verleende vergunning niet zonder een zorgvuldige juridische afweging wordt ingetrokken. Tegelijkertijd onderkent de fractie dat het college gehouden is uitvoering te geven aan de geldende wet- en regelgeving en aan uitspraken van de rechter. Juist daarom acht de fractie het van belang inzicht te krijgen in de wijze waarop Gedeputeerde Staten in Zuid-Holland omgaan met verzoeken tot intrekking van natuurvergunningen en hoe daarbij invulling wordt gegeven aan de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder rechtszekerheid en een zorgvuldige belangenafweging. Naar aanleiding hiervan stelt de BBB-fractie de volgende vragen.

- 1. Hoeveel verzoeken tot gehele of gedeeltelijke intrekking van verleende natuurvergunningen zijn sinds 2020 door de provincie Zuid-Holland ontvangen? Kan het college aangeven hoeveel van deze verzoeken hebben geleid tot een voorgenomen intrekkingsprocedure of tot een daadwerkelijk intrekkingsbesluit?*

Antwoord

Er zijn sinds 2020 zes intrekkingverzoeken binnengekomen. Alle verzoeken zijn gemotiveerd afgewezen. Tegen vier van deze afwijzingen loopt op dit moment nog een beroepsprocedure.

2. *Beschikt de provincie Zuid-Holland over beleidsregels, een afwegingskader of interne werkinstructies voor de behandeling van verzoeken tot gehele of gedeeltelijke intrekking van natuurvergunningen? Zo ja, is het college bereid deze met Provinciale Staten te delen?*

Antwoord

Nee, de provincie Zuid-Holland beschikt in dit kader niet over beleidsregels, een eigen afwegingskader of interne werkinstructies.

3. *Welke wettelijke criteria en belangen worden door het college betrokken bij de beoordeling van een verzoek van een derde partij tot gehele of gedeeltelijke intrekking van een natuurvergunning?*

Antwoord

De Omgevingswet (voorheen de Wet natuurbescherming) geeft het wettelijke toetsingskader / de voorwaarden waaronder een natuurvergunning kan of moet worden ingetrokken.

Het bevoegd gezag kan gehouden zijn om een natuurvergunning in te trekken als een project op basis van nieuwe gegevens nadelige gevolgen blijkt te hebben voor een Natura 2000-gebied en deze nadelige gevolgen niet met andere maatregelen zijn te voorkomen. Zijn er wel andere maatregelen denkbaar, dan moet het bevoegd gezag een algemene belangenafweging maken. Zowel het natuurbelang als het belang van rechtszekerheid en economische belangen van een vergunninghouder dienen (volgens het wettelijke toetsingskader) altijd te worden meegewogen voordat besloten wordt op een intrekkingverzoek.

4. *Deelt het college de opvatting dat rechtszekerheid voor vergunninghouders een zwaarwegend uitgangspunt behoort te zijn bij de beoordeling van verzoeken tot intrekking van reeds verleende natuurvergunningen? Zo ja, op welke wijze wordt dit uitgangspunt in de praktijk gewaarborgd?*

Antwoord

De rechtszekerheid van de vergunninghouder dient volgens het wettelijke toetsingskader te worden meegewogen, zie ook het antwoord op vraag 3.

5. *Op welke wijze worden bij een verzoek tot intrekking de belangen van vergunninghouders afgewogen ten opzichte van de belangen die door een verzoekende derde partij worden aangevoerd?*

Antwoord

De belangenafweging volgt uit het wettelijke toetsingskader en vindt plaats op basis van de feiten in het individuele geval.

6. *Kan het college bevestigen dat een verzoek van een derde partij, zoals een belangenorganisatie of maatschappelijke organisatie, op zichzelf geen grond vormt voor intrekking van een rechtsgeldige natuurvergunning en dat in ieder individueel geval een zelfstandige juridische beoordeling plaatsvindt?*

Antwoord

Dat klopt, er vindt per individueel geval een belangenafweging plaats, zie de antwoorden op vragen 3 en 5.

7. *Welke mogelijkheden ziet het college om, binnen de geldende wettelijke kaders, de rechtszekerheid van ondernemers en andere vergunninghouders met een onherroepelijke natuurvergunning zoveel mogelijk te waarborgen?*

Antwoord

Dit is voornamelijk mogelijk door het treffen van voldoende andere maatregelen die bijdragen aan natuurherstel, waardoor het intrekken van een natuurvergunning niet noodzakelijk is. We werken daar aan met intensief beheer in de Natura 2000-gebieden en een drukfactorenaanpak buiten deze gebieden, stikstofreductie in het kader van SANE en gebiedsgericht inzicht en aanvullende maatregelen o.a. in de natuuraanpak rondom de Haven van Rotterdam.

8. *Ziet het college, mede naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Noord-Brabant, aanleiding om de huidige werkwijze of het provinciale beleid met betrekking tot verzoeken tot intrekking van natuurvergunningen te evalueren? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee, de hoofdlijnen van de werkwijze worden grotendeels bepaald door het wettelijk toetsingskader, binnen die lijnen moet er ruimte blijven voor een afweging die rekening houdt met de omstandigheden in het specifieke geval.

9. *Is het college bereid zich, voor zover de geldende wet- en regelgeving daarvoor ruimte biedt, actief in te zetten voor het behoud van rechtmatig verleende natuurvergunningen en de daarmee samenhangende rechtszekerheid van vergunninghouders? Indien het college in een concreet geval overweegt hiervan af te wijken, is het dan bereid Provinciale Staten hierover tijdig te informeren, inclusief de motivering die aan die afweging ten grondslag ligt?*

Antwoord

Het college zet zich daar voor in door het treffen van maatregelen, zie het antwoord op vraag 7. Het is op dit moment niet aan de orde, maar mocht het college in de toekomst gehouden zijn een natuurvergunning in te trekken in een concreet geval dan zal het dit voornemen tijdig delen met de vergunninghouder en daarna ook ter kennisgeving met Provinciale Staten.

Den Haag, 1 september 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff